

γείου Παιδείας ἐνταλάματων προπληρωμῆς, τὸ πρῶτον τὴν 10 Ὀκτωβρίου, ἐχρειάσθη νὰ παρέλθῃ ἀκόμη ἐν τρίμηνον. Ἐπίσης παρήλθον ἐννέα μῆνες μέχρις ὅτου ἐπιτραπῆ ἡ προμήθεια τῶν ὡς ἄνω ἐπίπλων. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα διεξήγετο ἀλληλογραφία — διὰ τῆς Ἀκαδημίας — καὶ παρηκολουθεῖτο ἐνδελεχῶς ἡ ὑπόθεσις ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κέντρου καὶ τῶν συντακτῶν Λ. Μπενάκη καὶ Δ. Τρίμη. Κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἐπίσης διάστημα ὑπῆρξε καὶ τοῦ σεβαστοῦ Προέδρου τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου Ἀκαδημαϊκοῦ Ἐρρίκου Σκάσιου ἡ συμμετοχὴ εἰς τὰς ἐνεργείας ἐσωτερικῆς καὶ ἔμπροστος. Πόσον πολῦτιμον ὑπῆρξε τὸ πνεῦμα τῆς κατανοήσεως καὶ σημαντικὴ ἡ δρᾶσις αὐτοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περιγραφῆ.

Τῶν εἰρημένων συντακτῶν ἀνενεώθη ἡ ἀπόσπασις χάρις εἰς ἐνεργείας τοῦ Προέδρου τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ Κέντρον κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐλειτούργησε καὶ πάλιν μὲ ἀνεπαρκέστατον προσωπικόν. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς αὐτοῦ καὶ αἱ ἐπακολουθήσασαι ἐνέργειαι τῆς Ἀκαδημίας πρὸς ἀπόσπασιν τοῦλάχιστον, ἀφοῦ δὲν ἐπετράπησαν διορισμοὶ συντακτῶν κατὰ γενικὸν μέτρον, εἰδικῶν φιλολόγων ἐχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ἔτι δὲ καὶ εἰδικὰς σπουδὰς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, δὲν ἔφεραν μέχρι σήμερον ἀποτελέσματα.

Περαιῶν εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σημειώσω καὶ πάλιν ὅτι, ἐὰν τὸ Κέντρον δὲν ἀποκτήσῃ ἐπαρκῆς ἐπιστημονικὸν προσωπικόν, ἀπηλλαγμένον δέ, ὅσον εἶναι δυνατὸν, τοῦ φόρτου τῆς συνήθους ἐργασίας, ἣτις κατέστη μεγαλυτέρα καὶ πολυμορφότερα, ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς αὐτοῦ ὑφίσταται, ὡς κρατικός, προέλεγχον, δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ ἐτοιμάσῃ συντόμως ἐκδόσεις κειμένων. Τοῦτο δὲ ἀποβαίνει περισσότερον δυσάρεστον, ἐπειδὴ οἱ παρασκευάζοντες ἐκδόσεις ἐλάχιστοι συνεργάται αὐτοῦ ἢ παραιτοῦνται, διὰ λόγους ἰδικούς των, τοῦ ἔργου αὐτῶν ἢ προχωροῦν εἰς τὸ ἔργον των μὲ βραδύτητα, καθιστῶσαν ἀδύνατον τὴν πρόβλεψιν τοῦ πέρατος αὐτοῦ.

Μόνον μὲ ἐπαρκῆς μόνιμον προσωπικόν, ἐπιστημονικόν καὶ ἄλλο, καὶ μὲ προγραμματισμὸν εἶναι δυνατὸν νὰ παρασκευασθοῦν ἐκδόσεις συντόμως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19ῃ Δεκεμβρίου 1967

Ὁ Διευθυντής
Χαραλ. Σ. Φλωρᾶτος

Ζ'.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

**περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Κέντρου Ἐρευνῶν Ἀστρονομίας
καὶ Ἐφημεροσμένων Μαθηματικῶν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα
ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1966 μέχρι τῆς 30ῆς Νοεμβρίου 1967**

Α') Προσωπικόν. Ὁ κ. Λυσίμαχος Μαυρίδης ἐξηκολούθησε νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ἄμισθος ἐπιστημονικὸς συνεργάτης τοῦ Κέντρου παραλλήλως πρὸς τὰ καθήκοντά του ὡς καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης. Ὁ πτυχιούχος τῶν Φυσικῶν κ. Παναγιώτης Ἀλεξίου ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται ὡς ἐπιστημονικὸς συνεργάτης

του Κέντρου εις τὸ ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν χρηματοδοτούμενον ἐρευνητικὸν πρόγραμμα «Μελέτη τῶν ἀστέρων τῶν φασματικῶν τύπων M, S καὶ C εις τὴν περιοχὴν ὠρισμένων διαχυτῶν ἀστρικῶν σημῶν» μέχρι τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1967. Διὰ τοῦ κατὰ τὴν 28ην Φεβρουαρίου 1967 ἐπισυμβάντος θανάτου του τὸ Κέντρον ἀπώλεσεν ἓνα ἐκ τῶν πλέον ἀφωσιωμένων καὶ ἱκανῶν ἐπιστημονικῶν συνεργατῶν του. Εἰς τὸ αὐτὸ πρόγραμμα εἰργάσθη καθ' ὅλον τὸ λῆξαν ἔτος ὡς ἐπιστημονικὸς συνεργάτης τοῦ Κέντρου καὶ ὁ πτυχιούχος τῶν Μαθηματικῶν κ. Κων/τίνος Πουλάκος. Ἀμφότεροι ἐλάμβανον ὑποτροφίαν ἐκ μέρους τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν. Ὁμοίως ὁ πτυχιούχος τῶν Φυσικῶν κ. Γεώργιος Βασιλόγλου ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται μέχρι τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1967 ὡς ἐπιστημονικὸς συνεργάτης τοῦ Κέντρου εις τὸ ὑπὸ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὁργανισμοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου χρηματοδοτούμενον ἐρευνητικὸν πρόγραμμα «Μελέτη τῶν προβλημάτων τῶν σχετικῶν μετὰ τὴν γένεσιν τῶν ἀστέρων». Εἰς τὸ αὐτὸ πρόγραμμα εἰργάσθησαν ἐπίσης καὶ ὁ πτυχιούχος τῶν Φυσικῶν κ. Σπυρίδων Ψωμᾶς ὡς ἐπιστημονικὸς συνεργάτης τοῦ Κέντρου ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου μέχρι 8ης Ὀκτωβρίου 1967 καθὼς καὶ ἡ δ. Ἀνθὴ Γκούβα ὡς τεχνικὸς βοηθὸς τοῦ Κέντρου ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου μέχρι 30ης Νοεμβρίου 1967. Αἱ ὑποτροφίαι τῶν ἀνωτέρω ἐκαλύφθησαν ἐκ τῆς σχετικῆς ἐπιχορηγήσεως τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὁργανισμοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου.

Β') Ἐπιστημονικαὶ Ἔργασιαί. Κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν χρονικὸν διάστημα ἐξετελέσθησαν τὰ κάτωθι προγράμματα :

1) Στατιστικὴ μελέτη τῆς ἡλιακῆς δραστηριότητος (ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου τοῦ Κέντρου κ. Ἰωάννου Ξανθάκη). Ἡ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ἀρξαμένη ἀναλυτικὴ μελέτη τῆς πορείας τῶν διαφόρων δεικτῶν τῆς ἡλιακῆς δραστηριότητος ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν κηλίδων καὶ ἀπὸ κύκλου εἰς κύκλον συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος. Παράλληλως ἤρχισε ἡ ἀναλυτικὴ μελέτη τῆς πορείας τῶν τιμῶν τοῦ χρόνου ἀνόδου ἀπὸ κύκλου εἰς κύκλον τῆς ἡλιακῆς δραστηριότητος καὶ ἐδόθησαν τύποι παρέχοντες τὴν τιμὴν τῆς παραμέτρου ταύτης διὰ τοὺς διαδοχικοὺς κύκλους τῆς ἡλιακῆς δραστηριότητος μετὰ λίαν ἱκανοποιητικὴν ἀκρίβειαν. Κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν κατέστη δυνατόν νὰ ὑπολογισθοῦν αἱ πιθαναὶ τιμαὶ τοῦ χρόνου ἀνόδου καὶ τῶν διαφόρων δεικτῶν τῆς ἡλιακῆς δραστηριότητος διὰ τὸν τρέχοντα κύκλον Νο. 20. Τὰ ἐξαγόμενα ταῦτα περιελήφθησαν εἰς τὰς ἐργασίας: I) J. Xanthakis «The Probable Mean Values of the Different Indices of Solar Activity During the Sunspot Cycle No. 20 (1964 - 1975)». *Praktika de l'Académie d'Athènes* T. 41, 1966. II) J. Xanthakis «The Different Indices of Solar Activity and the Time of Rise». In J. Xanthakis (Editor) «Solar Physics». Proceedings of A NATO Advanced Study Institute, Held in Athens, September 1965, John Wiley and Sons Ltd., 1967, pp. 157 - 227. III) J. Xanthakis «Probable Values of the Time of Rise for the Forthcoming Sunspot Cycles». *Nature*, Vol. 215, pp. 1046 - 1048, 1967. Ὁρισμένα εἰδικὰ θέματα σχετικὰ μετὰ τὴν ἀναλυτικὴν ἔκφρασιν τῶν δεικτῶν τῆς ἡλιακῆς δραστηριότητος συναρτήσει τοῦ χρόνου ἀνόδου ἐμελετήθησαν ὑπὸ τῶν ἐπιστημονικῶν συνεργατῶν τοῦ κέντρου κ. κ. Π. Ἀλεξίου καὶ Κ. Πουλάκου, τὰ δὲ εὐρεθέντα ἐξαγόμενα περιελήφθησαν εἰς τὸ δημοσίευμα: P. G. Alexiou and C. P. Poulakos «The Re-

lations Between the Relative Sunspot Numbers and the Time of Rise». *Praktika de l'Académie d'Athènes* T. 41, 1966.

2) Μελέτη τῶν προβλημάτων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν γένεσιν τῶν ἀστέρων (ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ συνεργάτου τοῦ Κέντρου κ. κ. Ι. Ξανθάκη καὶ Λ. Μαυρίδου ἐν συνεργασία μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. S. Strömgren). Ἡ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ἀρξαμένη ἀναζήτησις τῶν ἀστέρων μὲ ὑπεροχὴν ὑπεριώδους ἀκτινοβολίας εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ βορείου πόλου τοῦ Γαλαξίου συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος τῆ βοήθεια τῶν πλακῶν τῶν ληφθεισῶν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. B. Strömgren διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τύπου Schmidt τῶν 122/183 ἐκ. τοῦ Mount Palomar Observatory, Pasadena, California (Η.Π.Α.).

3) Κατανομή τῶν ἀστέρων τῶν φασματικῶν τύπων M, S καὶ C εἰς ὠρισμένας περιοχὰς τοῦ Γαλαξίου (ὑπὸ τοῦ ἐπιστημονικοῦ συνεργάτου τοῦ Κέντρου κ. Λ. Μαυρίδου). Συνεχίσθη ἡ μελέτη τῶν M, S καὶ C ἀστέρων τῶν ἀνακαλυφθέντων εἰς τὴν περιοχὴν τῶν διαχύτων ἀστρικῶν σμηνῶν NGC 129, NGC 188, NGC 752, NGC 7789, NGC 7790 καὶ M25.

Τὰ ἐρευνητικὰ προγράμματα ὑπ' ἀριθμ. 2-3 διεξάγονται ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Λ. Μαυρίδου Ἐργαστηρίου Γεωδαιτικῆς Ἀστρονομίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Γ') Δημοσιεύματα. Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐκυκλοφόρησαν τὰ κάτωθι ἐπιστημονικὰ δημοσιεύματα τοῦ Κέντρου: Contributions from the Research Center for Astronomy and Applied Mathematics, Academy of Athens (ἡ σειρὰ αὕτη εἶναι ἡ συνέχεια τῆς μέχρι τοῦδε κυκλοφορούσης σειρᾶς: Contributions from the Research and Computing Center, Academy of Athens), Series I (Astronomy):

No. 16: P. G. Alexiou and C. P. Poulakos, The Relations Between the Relative Sunspot Numbers and the Time of Rise. *Praktika de l'Académie d'Athènes* T. 41, 1966.

No. 17: J. Xanthakis, The Relative Sunspot Numbers and the Time of Rise. *Bulletin of the Astronomical Institutes of Czechoslovakia*, Vol. 17, pp. 215 - 223, 1966.

No. 18: J. Xanthakis, The Mean Values of the Different Indices of Solar Activity During the Sunspot Cycle No. 20 (1964 - 1975). *Praktika de l'Académie d'Athènes*, T. 41, 1966.

No. 19: J. Xanthakis, The Different Indices of Solar Activity and the Time of Rise. In J. Xanthakis (Editor) «Solar Physics». Proceedings of A NATO Advanced Study Institute, Held in Athens, September 1965, John Wiley and Sons Ltd., 1967, pp. 157 - 227.

No. 20: J. Xanthakis, Probable Values of the Time of Rise for the Forthcoming Sunspot Cycles. *Nature*, Vol. 215, pp. 1046 - 1048, 1967.

Δ') Βιβλιοθήκη. Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου ἐπλουτίσθη κατὰ τὸ λήξαν ἔτος διὰ 600 τόμων καὶ 1500 τευχῶν ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων. Ἐκ τούτων οἱ 100 τόμοι ἠγοράσθησαν ἐκ τῶν τακτικῶν πιστώσεων τοῦ Κέντρου, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι 500 τόμοι καὶ

τά 1.500 τεύχη τῶν ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων ἀπεστάλησαν δωρεάν πρὸς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Κέντρου ὑπὸ τῶν ὁμοειδῶν ἰδρυμάτων τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ ἐπ' ἀνταλλαγῇ τῶν δημοσιευμάτων τοῦ Κέντρου.

Ε') **Ἐθνικαὶ Ἐπιστημονικαὶ Ἐπιτροπαί.** Τὸ Κέντρον ἐξετέλεσε καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος χρέη Γραμματείας τῶν κάτωθι ἐθνικῶν ἐπιστημονικῶν ἐπιτροπῶν : 1) τῆς Ἐθνικῆς Ἀστρονομικῆς Ἐπιτροπῆς, 2) τῆς Ἐθνικῆς Μαθηματικῆς Ἐπιτροπῆς, 3) τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰ Διεθνῆ Ἔτη τοῦ ἐν Ἡρεμίᾳ Ἡλίου καὶ 4) τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνῶν τοῦ Διαστήματος. Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται ἔχουν ὡς σκοπὸν τὸν συντονισμόν τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν εἰς τοὺς ἀντιστοίχους ἐπιστημονικοὺς κλάδους τῶν διεξαγομένων εἰς τὴν χώραν μας καὶ τὴν σύγδεσιν τῆς χώρας μας μετὰ τῶν ἀντιστοίχων διεθνῶν ἐπιστημονικῶν ὁργανισμῶν.

Σ') **Διάφορα.** Ὁ Ἐπόπτης τοῦ Κέντρου ἀκαδημαϊκὸς κ. Γ. Ξανθάκης ἠγήθη τῆς ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν XIIIth General Assembly of the International Astronomical Union, ἡ ὁποία συνήλθεν εἰς Prague (Τσεχοσλοβακία) μετὰξὺ τῆς 22^{ας} καὶ 31^{ης} Αὐγούστου 1967. Εἰς τὴν αὐτὴν γενικὴν συνέλευσιν ἔλαβε μέρος καὶ ὁ ἐπιστημονικὸς συνεργάτης τοῦ Κέντρου κ. Κ. Πουλάκος. Ὁ Ἐπόπτης τοῦ Κέντρου ἔλαβεν ἐπίσης μέρος καὶ εἰς τὸ Συμπόσιον ὑπ' ἀριθμ. 35 τῆς Διεθνοῦς Ἀστρονομικῆς Ἐνώσεως με θέμα «Structure and Development of Solar Active Regions», τὸ ὁποῖον συνήλθεν εἰς Budapest (Οὐγγαρία) μετὰξὺ τῆς 4^{ης} καὶ 8^{ης} Σεπτεμβρίου 1967.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30ῃ Νοεμβρίου 1967

Ὁ Ἐπόπτης

I. N. Ξανθάκης